

مرتضی فاطمی

توضیحی درباره «داستان پلنگینه پوش»

«در صفحات ۷۲۱-۷۳۱ شماره چهارم سال ششم (شماره مسلسل ۲۴) آنمجله منتشر در زمستان ۱۳۴۶ مقاله آقای حمید زرین کوب زیر عنوان «داستان پلنگینه پوش» - (آشنایی با ادبیات گرجی) درج گردیده است در این مقاله دانشمند محترم ضمن تحلیل کوتاه و در عین حال جالبی از مقام و اهمیت شاعر مشهور گرجستان شو تاروستاوی، شرایط اجتماعی دوران حیات و فعالیت وی و شرح مختصر داستان معروف او «پلنگینه پوش» که بگفته استاد محترم مرحوم سعید نفیسی «معروفترین شاهکار شعری زبان گرجی است»، از ترجمه های این داستان بزبانهای مختلف نیز نام برده اند. لیکن درباره ترجمه فارسی قطعاتی از داستان نامبرده بشعر اشاره بسیار کوتاهی نموده اند، بطوریکه بعات اختصار فوق العاده خوانندگان نمی توانند درباره این ترجمه اطلاع کافی بدست آورند. باین جهت خود را موظف می شمارم توضیح مختصر زیر را بدهم:

* این توضیح را آقای مرتضی فاطمی از تفلیس ارسال داشته اند. از همکاری و توجه ایشان بدین وسیله سپاسگزاری می شود.

کتابی که زیر عنوان «شوتاروستاولی - قطعاتی از منظومه پلنگینه - پوش» در سال ۱۹۶۶ در تفلیس انتشار یافته حاوی دو قسمت و بدو زبان فارسی و گرجی می باشد. قسمت اول شامل ۱۰۰ قطعه دوبیتی از اشعار روستاولی است که بطور مجزا انتخاب و ترجمه گردیده و قسمت دوم حاوی «امثال و حکم» مستخرجه از کاپیه داستان می باشد. این کتاب یگانه ترجمه منظومی است که تاکنون از قسمتی از داستان مزبور بزبان فارسی انجام گرفته و همانطوریکه در مقدمه کتاب ذکر شده: «...برای نخستین بار کوششی بعمل آمده است که تقریباً ۱۰۰ «شایری» از اشعار منظومه و امثال و حکم «پلنگینه پوش» بصورت نمونه در دسترس خوانندگان گرامی ایرانی قرار داده شود» (مقدمه کتاب، ص ۲۱). کتاب بمناسبت هشتصدمین سال ولادت شاعر نامبروه طبع گردیده و هدف آن آشنائی عمومی خوانندگان ایرانی با زندگی و فعالیت این شاعر بزرگ و نشان دادن نمونه ای از اشعار او بوده است، چنانکه در مقدمه آن در این باره چنین نوشته شده است: «در هر صورت اگر خوانندگان سرزمین شعر دوست و شاعر پرور ایران از این ترجمه اطلاعات عمومی و تصورات تقریبی درباره روستاولی و اشعار او حاصل بکنند برای مترجم و کسانی که با ترجمه و چاپ این اشعار سروکار داشته اند کمال خوشبختی خواهد بود» (مقدمه کتاب، ص ۲۱). علاوه بر این نشر کتاب اقدام و کوششی از طرف انستیتوی خاورشناسی فرهنگستان علوم گرجستان شوروی و انجمن دوستی و روابط فرهنگی گرجستان با کشورهای خارجه بوده و گامی از فعالیت علمی و فرهنگی مؤسسات خاورشناسی اتحاد جماهیر شوروی می باشد.

امیدوارم این توضیح مختصر خوانندگان محترم مجله را تا حدی با وضع ترجمه منظوم قطعاتی از داستان «پلنگینه پوش» بزبان فارسی آشنا ساخته باشد. البته برای ترجمه کامل داستان نیز کوشش بعمل آمده و

امید می‌رود در آتی به خوانندگان ایرانی بتوانند اطلاع کاملتری درباره مضمون کلی کتاب و مؤلف آن شوتاروستاولی، که بطوریکه نویسنده محترم مقاله قید نموده‌اند: «اینهمه حاکی از توجه و علاقه وی بفرهنگ ایرانی و اسلامی روزگار خویش است» (مقاله نامبرده، ص ۷۲۸) حاصل نمایند.

با احترامات فائقه

مرتضی فاطمی

تفلیس، ۲۴ تیر ۱۳۵۰

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی